

Số: 70/TTg-KTTH

V/v trả lời chất vấn của Đại biểu
Quốc hội Trần Thị Diệu Thúy

Hà Nội, ngày 24 tháng 8 năm 2023

Kính gửi:

- Đại biểu Quốc hội Trần Thị Diệu Thúy
(Đoàn đại biểu Quốc hội Thành phố Hồ Chí Minh);
- Đoàn đại biểu Quốc hội Thành phố Hồ Chí Minh.

Thủ tướng Chính phủ nhận được công văn số 2389/TTKQH-GS ngày 27 tháng 5 năm 2023 của Tổng Thư ký Quốc hội chuyển Phiếu chất vấn số 20/PCVK5-GS ngày 25/5/2023 của Đại biểu Quốc hội Trần Thị Diệu Thúy thuộc Đoàn đại biểu Quốc hội Thành phố Hồ Chí Minh tại Kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XV như sau:

I. NỘI DUNG CHẤT VẤN (tóm tắt)

Việc Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 Thành phố Hồ Chí Minh vận hành, bảo trì tuyến đường sắt đô thị chưa được giải quyết kinh phí nên không thể tuyển dụng nhân sự bảo trì, bàn giao cho nhà thầu đào tạo, chuyển giao kỹ năng, có nguy cơ ảnh hưởng đến kế hoạch hoàn thành của Dự án xây dựng tuyến đường sắt đô thị số 1 Bến Thành- Suối Tiên và tiềm ẩn về chi phí phát sinh được cử tri Thành phố và cả nước đặc biệt quan tâm. Cử tri đặt câu hỏi là vì sao vấn đề không lớn nhưng việc giải quyết lại chậm, kéo dài từ cuối năm 2021 đến nay (dẫn đến cả nhà tài trợ nước ngoài cũng đã nhiều lần bày tỏ quan ngại). Đề nghị làm rõ vướng mắc ở đâu? Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ sẽ xử lý như thế nào? Và khi nào thì giải quyết được”.

II. TRẢ LỜI

1. Vướng mắc của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (UBND TP.HCM) và Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM)

a) Tại Tờ trình số 2160/TTr-UBND ngày 21/4/2015 của UBND TP.HCM về thành lập Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM, Thành phố đã báo cáo Thủ tướng Chính phủ sự cần thiết thành lập, căn cứ pháp lý và một số thông tin cơ bản về Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM, trong đó vốn điều lệ phân theo 02 giai đoạn: (i) Giai đoạn 2015 – 2017: 14 tỷ đồng (nguồn Ngân sách Thành phố cấp vốn điều lệ ban đầu); (ii) Giai đoạn từ 2018: 16.788 tỷ đồng (nguồn tiếp nhận tài sản bàn giao từ các hạng mục dự án hoàn thành chuyển giao liên quan trực tiếp đến hoạt động vận hành, bảo dưỡng tuyến đường sắt đô thị Bến Thành – Suối Tiên).

b) Tại công văn số 737/TTg-ĐMDN ngày 26/5/2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM, Thủ tướng

Chính phủ “đồng ý thành lập Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM như đề nghị của UBND TP.HCM tại Tờ trình số 2160/TTr-UBND ngày 21/4/2015. UBND TP.HCM quyết định thành lập Công ty này theo quy định hiện hành”. (không phê duyệt nội dung cụ thể).

c) Ngày 01/12/2015, UBND TP.HCM đã ban hành Quyết định số 6339/QĐ-UBND về việc thành lập Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM là doanh nghiệp 100% vốn nhà nước do UBND TP.HCM là chủ sở hữu với mức vốn điều lệ là 14 tỷ đồng. Mức vốn điều lệ này chưa phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 6 Nghị định số 172/2013/NĐ-CP ngày 13/11/2013 của Chính phủ về thành lập, tổ chức lại, giải thể công ty TNHH MTV do Nhà nước làm chủ sở hữu và công ty TNHH MTV là công ty con của công ty TNHH MTV do Nhà nước làm chủ sở hữu (nay là Nghị định số 23/2022/NĐ-CP ngày 05/4/2022 của Chính phủ) (theo quy định, mức vốn điều lệ khi thành lập công ty TNHH MTV do Nhà nước làm chủ sở hữu không thấp hơn 100 tỷ đồng).

d) Trong quá trình doanh nghiệp hoạt động, UBND TP.HCM không thực hiện giao chỉ tiêu và đánh giá xếp loại hàng năm đối với Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM theo quy định. Do đó, doanh nghiệp không đáp ứng quy định tại khoản 2 Điều 8 Nghị định số 91/2015/NĐ-CP ngày 13/10/2015 của Chính phủ (có kết quả xếp loại doanh nghiệp của 3 năm liên kế trước năm xác định bổ sung vốn điều lệ đạt từ loại B trở lên theo công bố kết quả xếp loại doanh nghiệp của cấp có thẩm quyền) để xem xét việc đầu tư bổ sung vốn điều lệ.

đ) Trong quá trình báo cáo Thủ tướng Chính phủ giải quyết vướng mắc, UBND TP.HCM thay đổi đề xuất nhiều lần, cụ thể:

- Tại văn bản số 4472/UBND-KT ngày 30/12/2021, Thành phố đề xuất tạm ứng ngân sách thành phố để bố trí kinh phí đảm bảo điều kiện thực hiện nhiệm vụ của Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM trong giai đoạn chuẩn bị vận hành khai thác thương mại tuyến đường sắt số 1 Bến Thành – Suối Tiên. Tuy nhiên, kiến nghị này chưa phù hợp với quy định tại Luật Ngân sách nhà nước năm 2015.

- Tại văn bản số 3829/UBND-KT ngày 19/10/2022, Thành phố đề xuất đầu tư bổ sung vốn điều lệ cho Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM. Tuy nhiên, Công ty chưa đảm bảo điều kiện thuộc một trong hai trường hợp được đầu tư bổ sung vốn điều lệ theo quy định.

- Tại văn bản số 1222/UBND-KT ngày 31/3/2023, Thành phố đề xuất Bộ Tài chính tổng hợp, trình Thủ tướng Chính phủ xem xét điều chỉnh một số nội dung liên quan về việc thành lập Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM, trong đó có nội dung điều chỉnh về mức vốn điều lệ là mức vốn điều lệ tối đa là 16.802 tỷ đồng, tổng mức vốn điều lệ này không thay đổi so với Đề án thành lập doanh nghiệp nhưng Thành phố đề xuất không phân chia giai đoạn và Thành phố chủ động phân bổ theo nhu cầu của doanh nghiệp từ nguồn chi đầu tư phát triển của Ngân sách thành phố và tình hình tiếp nhận, bàn giao tài sản từ dự án xây dựng tuyến đường sắt đô thị số 1.

- Tại văn bản số 1957/UBND-KT ngày 13/5/2023, Thành phố đề nghị Bộ Tài chính tiếp tục báo cáo Thủ tướng Chính phủ chấp thuận chủ trương và giao

UBND TP.HCM quyết định mức vốn điều lệ của Công ty cho phù hợp với tiến độ thực tế của dự án và quy định về mức vốn tối thiểu khi thành lập Công ty TNHH MTV do Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ.

- Ngày 08/02/2023, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 65/QĐ-TTg về việc phê duyệt điều chỉnh chủ trương đầu tư dự án xây dựng tuyến đường sắt đô thị số 1 TP.HCM, trong đó điều chỉnh thời gian hoàn thành thi công là cuối Quý IV năm 2023; thời gian hỗ trợ vận hành và bảo dưỡng là từ năm 2024 đến hết năm 2028. Do thời gian hoàn thành thi công kéo dài (dự kiến hoàn thành năm 2018, sau điều chỉnh sang năm 2023) đã ảnh hưởng đến việc bố trí nguồn lực hoạt động của Công ty cho giai đoạn chuẩn bị trước khi khai thác thương mại. Trên cơ sở chủ trương đã được Thủ tướng Chính phủ chấp thuận, UBND TP.HCM đã ban hành các Quyết định số 4856/QĐ-UBND ngày 13/11/2019, Quyết định số 2193/QĐ-UBND ngày 16/6/2021 và Quyết định số 1358/QĐ-UBND ngày 11/4/2023 phê duyệt điều chỉnh đối với dự án.

2. Quá trình xử lý vướng mắc đối với Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM

a) Ngày 27 tháng 7 năm 2022, tại buổi làm việc với lãnh đạo TP.HCM, liên quan đến kinh phí hoạt động cho Công ty TNHH MTV đường sắt đô thị số 1 TP.HCM Bến Thành - Suối Tiên, Thủ tướng Chính phủ đã giao Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư và các Bộ, cơ quan liên quan hướng dẫn UBND TP.HCM thực hiện theo quy định pháp luật; trường hợp vượt thẩm quyền, đề xuất phương án xử lý, làm rõ cơ sở pháp lý và thẩm quyền, trên cơ sở đó, báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định trong tháng 9 năm 2022 (Thông báo kết luận số 250/TB-VPCP ngày 17 tháng 8 năm 2022 của Văn phòng Chính phủ).

b) Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Thông báo số 250/TB-VPCP, trên cơ sở đề xuất, kiến nghị của UBND TP.HCM, Bộ Tài chính đã chủ trì, phối hợp với các Bộ, cơ quan liên quan để báo cáo, đề xuất các phương án tháo gỡ cho Công ty TNHH MTV Đường sắt đô thị số 1 TP.HCM. Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái đã nhiều lần chủ trì làm việc với UBND TP.HCM và các Bộ để nghe báo cáo về các phương án đề xuất của Bộ Tài chính, đảm bảo đúng quy định của pháp luật, đúng thẩm quyền.

c) Trên cơ sở báo cáo đề xuất của Bộ Tài chính tại văn bản số 6157/BTC-TCDN ngày 15 tháng 6 năm 2023, ý kiến thống nhất của các Bộ, cơ quan và UBND TP.HCM tại cuộc họp ngày 28 tháng 6 năm 2023, Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái đã kết luận: *"Giao Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh rà soát, quyết định phê duyệt mức vốn điều lệ của Công ty cho giai đoạn chuẩn bị trước khi khai thác thương mại phù hợp với tiến độ thực tế của dự án xây dựng tuyến đường sắt đô thị số 1 Bến Thành - Suối Tiên và quy định về mức vốn điều lệ tối thiểu khi thành lập Công ty TNHH MTV do Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ, bảo đảm đúng quy định pháp luật"* (Thông báo số 255/TB-VPCP ngày 01 tháng 7 năm 2023 của Văn phòng Chính phủ).

d) Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã có chỉ đạo yêu cầu UBND TP.HCM khẩn trương thực hiện chỉ đạo của Lãnh đạo Chính phủ tại Thông báo số 255/TB-VPCP ngày 01 tháng 7 năm 2023, hoàn thành trong tháng 7 năm 2023 (văn bản số 5793/VPCP-KTTH ngày 31 tháng 7 năm 2023). Ngày 14 tháng 8 năm 2023, Văn phòng Chính phủ tiếp tục có văn bản số 6231/VPCP-KTTH đôn đốc UBND TP.HCM khẩn trương thực hiện chỉ đạo của Lãnh đạo Chính phủ tại Thông báo số 255/TB-VPCP ngày 01 tháng 7 năm 2023 và văn bản số 5793/VPCP-KTTH ngày 31 tháng 7 năm 2023.

Hiện nay, UBND TP.HCM đang tập trung triển khai chỉ đạo của Lãnh đạo Chính phủ nêu trên.

Xin trân trọng cảm ơn Đại biểu./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ, PTTg Lê Minh Khái;
- Văn phòng Quốc hội;
- Tổng Thư ký Quốc hội;
- Các Bộ: TC, TP; KHĐT;
- VPCP: BTCN, PCN Mai Thị Thu Vân,
Trợ lý TTg, các Vụ: CN, PL, QHĐP;
- Lưu: VT, KTTH (2).

THỦ TƯỚNG

Phạm Minh Chính